

FORSLAG TIL ENDING AV FAGBESKRIVELSE FOR METODE OG ETIKK

Studieutvalget behandlet arbeidsgruppens forslag i møte den 9. februar 2021, og var i all hovedsak enig i de vurderingene arbeidsgruppen hadde gjort, og de anbefalingene som ble gitt i rapporten fra 15. januar 2021. Under møtet kom det imidlertid frem at etikkdelen av faget ikke er synliggjort godt nok i fagbeskrivelsen. Faget heter Juridisk metode og etikk, mens fagbeskrivelsen ikke inneholder noen lærings- eller ferdighetsmål rettet direkte mot etiske spørsmål. Langt på vei kan det sies at etikken utgjør en del av selve fundamentet for rettskildelæren, og at kjennskap til juridisk metode dermed forutsetter kjennskap til metodens etikkgrunnlag. Læren om reelle hensyn, samt ulike former for skjønn, kan også anses som etikk.

Samtidig inneholder pensumbeskrivelsen et kapittel fra boken Juss og Etikk, som handler om god advokatskikk. Her gjennomgås de sentrale etiske prinsippene som er grunnlaget for advokaters virksomhet i alle siviliserte rettssamfunn. Denne delen av faget gjenspeiles ikke i læringsutbyttebeskrivelsen.

Det er også et poeng at den generell kompetansebeskrivelsen for tredje avdeling inneholder et punkt som sier studentene skal kunne «identifisere og reflektere over yrkesetiske problemstillinger som arbeid med fagene på avdelingen kan lede til, og analysere og håndtere disse på en forsvarlig måte». Utenom faget Juridisk metode og etikk, er det i liten grad fokusert på yrkesetiske spørsmål på tredje avdeling. Til en viss grad kan dette sies å være en del av kontraktsforhandlingskurset som inngår i obligasjonsrettsfaget, men her er fokuset hovedsakelig rettet mot hvordan en advokat/rådgiver kan oppnå gode løsninger for klienten, og ikke mot forholdet mellom klient og advokat/rådgiver. Det er derfor et behov for å bringe læringsbeskrivelsen av metodefaget bedre i samsvar med pensumsituasjonen, tittelen på faget, og den generelle kompetansebeskrivelsen for tredje avdeling.

Det foreslås derfor følgende endringer i fagbeskrivelsen for faget Juridisk metode og etikk, i tillegg til de endringene som ble vedtatt av Studieutvalget 9. september 2021:

Juridisk metode og etikk (15 studiepoeng)

1) Faglig innhold

Faget juridisk metode omhandler de rettskildeprinsipper som anvendes ved løsningen av rettsspørsmål etter norsk og internasjonal rett, og bygger videre på metodelæren fra første avdeling. Det tas utgangspunkt i dommerens situasjon og oppmerksomheten rettes mot rettsgrunnlaget for løsning av konflikter. Rettsgrunnlaget kan være formell lov, ulovfestet rett eller avtale, og det redegjøres for hvordan prosessen med å oppstille en rettsregel i det enkelte tilfelle kan forklares. Faget behandler også betydningen av verdistandpunkt i juridisk argumentasjon, samt etikk i juridisk rådgivning.

2) Læringsutbytte

Kunnskap

Etter bestått emne har studenten:

- avansert kunnskap om hva en rettsregel er og hvilke forskjellige typer rettsregler som finnes
- avansert kunnskap om rettskildeprinsipper
- avansert kunnskap om grunnlaget for rettskildene og rettskildeprinsippene
- avansert kunnskap om bruken av rettskildene i visse argumentasjons- og vurderingsmønstre

- avansert kunnskap om lovfestede, ulovfestede og kontraktsfestede regler som rettslig grunnlag for ulike rettigheter og krav
- avansert kunnskap om ulike former for skjønn
- god kunnskap om etiske prinsipper for god advokatskikk

Ferdigheter

Etter bestått emne kan studenten:

- anvende juridisk metode ved løsning av rettsspørsmål
- fremstille og drøfte sentrale problemstillinger i faget
- delta i den faglige diskusjon om juridisk metode og de verdipremisser som danner basis for faget

Generell kompetanse

Etter bestått emne kan studenten:

- bygge opp rettslig argumentasjon basert på faglig anerkjente rettskildeprinsipper
- fremstille og drøfte sentrale metodespørsmål
- analysere egen og andres rettskildebruk
- kommunisere metodiske og etiske resonnementer til fagfellesskapet og til allmenheten

3) Pensum

- Jens Edvin Andreassen Skoghøy, Rett og rettsanvendelse (Universitetsforlaget, Oslo 2018) 295 s.
- Følgende kapitler fra Alf Petter Høgberg og Jørn Øyrehagen Sunde (red.), Juridisk metode og tenkemåte (Universitetsforlaget, Oslo 2019):
 - Kapittel 10: Kåre Lilleholt; Grunnsetninger i formueretten, 8 s.
 - Kapittel 18: Thomas Frøberg, Rettskildefagets avveiningsmodell – kritikk og alternativer, 21 s.
 - Kapittel 23: Knut Bergo, Rettskildelærens gjenstand og metoder – en kritikk, 16 s.
- Amund Bjøranger Tørum, Tolking av kommersielle kontrakter – et analyseverktøy, Jussens Venner vol. 54 2019, s. 1-38 (38 s.)
- Haakon I. Haraldsen, God advokatskikk, i Arne Fanebust, Nadia Hall, Nils Erik Lie, Tor-Geir Myhrer, Anne Lise Rønneberg, Petter Chr. Sogn og Henrik Syse, Juss og etikk (Universitetsforlaget, Oslo 2019) (41 s.)